

Masarykovo muzeum v Hodoníně

Velikonoční předváděcí akce

Závěrečná práce pro kurz Základy muzejní pedagogiky

Markéta Maláníková

Hodonín 2014

OBSAH

1 ÚVOD	2
2 CÍLE	3
3 POPIS PROGRAMU	5
4 POUŽITÉ METODY	13
5 EVALUACE	15
6 ZÁVĚR.....	16
PŘÍLOHY	17
JINÉ ODKAZY	19
LITERATURA	19

1 ÚVOD

Masarykovo muzeum v Hodoníně je významnou institucí, která svou činností obohacuje kulturní a společenský život v městě Hodoníně. Svůj název nese po nejznámějším hodonínském rodákovi, prvním československém prezidentu, Tomáši Garriquee Masarykovi. Muzejní snahy je možné v Hodoníně sledovat již od konce 19. století v souvislosti s přípravou umělecko-průmyslové výstavy v roce 1892.¹ Vlastní muzeum však bylo založeno v Hodoníně až v roce 1923.² Za téměř stoletou historii mělo hodonínské muzeum nejen pro svůj název pohnutý osud. Několikrát bylo přejmenované, ale i vlastní záměr činnosti muzea se v průběhu desetiletí proměňoval. Původní záměr ukázat návštěvníkům muzea Masarykův život, ale především kraj odkud pocházel, se měnil podle momentální politické situace v naší zemi.

Za První republiky byl hlavní náplní muzea výzkum a dokumentace obyvatel na moravsko-slovenském pomezí, život a dílo T. G. Masaryka a historie československých legií. Válka a později únorový převrat v roce 1948 znamenaly konec veřejné prezentace osobnosti T. G. Masaryka a jeho myšlenkového odkazu. Muzeum několikrát změnilo název a přeorientovalo se na dějiny dělnického hnutí a problematiku československé vzájemnosti.

Navrácení původního názvu v roce 1990 a zbavení se ideologických tlaků s sebou přinesly také návrat počátečního zaměření muzea na osobnost T. G. Masaryka a dějiny regionu. Po všech peripetiích se muzeum konečně dočkalo i důstojného zázemí v podobě opraveného barokního zámku, kde sídlí dodnes. Od roku 1997 je zde instalována stálá expozice T. G. Masaryka. Rovněž zde probíhají krátkodobé výstavy.³ Většina z nich se vrací k původnímu záměru ukazovat návštěvníkům život a tradice na moravsko-slovenském pomezí. Takovou byla i výstava „Vajíčko malované“, zaměřená

¹ HAVLÍKOVÁ, Lenka: *Výstava umělecká, průmyslová a národopisná v Hodoníně r. 1892*. Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita, 2008.

² POLÁŠKOVÁ, Světlana: *Z historie Masarykova muzea v Hodoníně*. Muzejní občasník Masarykova muzea v Hodoníně, 2003. S. 7 – 10.

³ <http://www.masaryk.info/masarykovo-muzeum-hodonin/7/> (ke dni 17. 6. 2014)

na různé techniky zdobení kraslic.⁴ Na ni volně navazovala doprovodná akce, kterou pořádáme již několik let, a to Velikonoční předváděcí akce, která se konala v další výstavní budově Masarykova muzea v Hodoníně, v sále Evropa.

Muzeum každoročně osloví několik zástupců tradičních řemesel, kteří se vystřídají po dobu tří dnů, kdy naše akce probíhá. Odtud vznikl i název Velikonoční předváděcí akce, neboť se snaží ukázat návštěvníkům tradiční řemesla a dovednosti. Zapojením předvádějících a možností zakoupit jejich výrobky vznikly nové možnosti, jak přilákat do muzea další návštěvníky. Během tří dnů se prostřídalo celkem 24 předvádějících: maléřečky, které prezentovaly různé techniky zdobení kraslic, ať už zdobení tradiční jako například odrátování, vyškrabování, obháčkování, zdobení slámou, kresbu horkým voskem, nebo modernější výzdoba - dírkování kraslic vrtačkou, obrazová malba a další. Pozvání přijalo také několik řezbářů, každý z nich prezentoval jiný druh dřevořezby. Dále své pracovní techniky a výrobky prezentovali výrobci vizovického pečiva, keramici, výrobci postaviček z kukuřičného šustí a včelař.

2 CÍLE

Hlavním cílem je ukázat dětem a připomenout dospělým a seniorům původní tradiční velikonoční zvyky a obyčeje. Vrátit děti a dospělé do doby, kdy příprava na velikonoce i samotné svátky probíhaly v duchu tradic, ať již náboženských nebo pohanských, neboť dodnes se tyto tradice prolínají. Masarykovo muzeum se snaží být plnohodnotnou složkou vzdělávacího systému. Proto je celý program nastaven tak, aby se návštěvníci, zejména děti, vzdělávaly formou hry. A samy se snažily osvojit si umělecké, řemeslné nebo technické dovednosti.

Dále je cílem zaměřit se také na děti s mentálním a tělesným postižením. Snahou je tyto děti co nejvíce zapojit, jelikož kultura má nezpochybnitelný význam pro

⁴ <http://www.masaryk.info/akce/207/> (ke dni 17. 6. 2014)

kompenzaci psychických a společenských problémů, které způsobuje zdravotní postižení a nemoc.⁵

Edukační cíle doprovodného programu:

Stanoviště č. 1:

Kognitivní: Děti/žáci rozlišují vrbu od jiných dřevin, znají její základní charakteristiky a způsoby užití.

Afektivní: Děti/žáci jsou vtaženi do tématu vrbového proutku, jara a velikonočních zvyků.

Stanoviště č. 2:

Kognitivní: Děti/žáci znají alespoň jedno říkadlo/píseň o vrbovém proutku s tematikou jara.

Stanoviště č. 3:

Kognitivní: Děti umí vlastními slovy vyjádřit podstatu velikonoční pomlázky. Žáci umí vlastními slovy popsat pracovní postup pletení velikonoční pomlázky a její význam ve velikonočním zvykosloví. Žáci znají postup výroby vrbové píšťalky.

Stanoviště č. 4:

Kognitivní: Děti/žáci umí popsat vlastními slovy (na své vývojové úrovni) smysl a podstatu postavy Morany v tradičním lidovém pojetí. Děti/žáci umí vlastními slovy popsat její vzhled a její součásti.

Psychomotorické: Děti/žáci zlepšují kreativně jemnou motoriku a výtvarné dovednosti během tvoření malých Moranek.

Stanoviště č. 5:

Afektivní: Děti/žáci překonávají strach z kontaktu se strašidelnou bytostí; poznávají, že pokud plní své (životní) úkoly, nemusí se bát překážek, které je nakonec mohou dovést k odměně.

⁵ JÚVA, Vladimír: *Dětské muzeum – edukační fenomén pro 21. století*. Brno 2004. S. 156.

Stanoviště č. 6:

Kognitivní: Děti umí vyjmenovat tradiční velikonoční pokrmy. Žáci umí vlastními slovy vysvětlit význam tradičních velikonočních pokrmů. Žáci umí popsat základní lidovou symboliku barev používaných ke zdobení velikonočních vajíček.

Psychomotorické: Děti/žáci zlepšují jemnou motoriku a výtvarné dovednosti během zdobení perníkových vajíček.

3 POPIS PROGRAMU

Ústředním tématem letošního doprovodného programu byl vrbový proutek. Celý program byl vystavěn jako příběh o tajemství ukrytém ve staré vrbě, které vydá vrbový proutek, a jeho odhalení dovede děti k pokladu. Na každém stanovišti po splnění úkolu obdržela třída dílek mozaiky (ZŠ text říkadla o Moraně, MŠ obrázek), složením všech dílků mozaiky mohly děti zlomit zlé kouzlo Morany (moc zimy) a ta jim pak ukázala cestu k pokladu.

Tak jako vítězí jaro nad zimou a ve velikonočním církevním kontextu i kontextu přírody vítězí život nad smrtí, tak mohou děti zvítězit nad zimním kouzlem Morany a získat cestu k pokladu. Pokladem bylo v závěru perníkové vajíčko, vajíčko jako symbol nového života, který je zároveň tím největším pokladem lidstva.

Předvádějící byli rozmístěni po obvodu sálu, aby si je děti i dospělí mohli obejít. Dopoledne byl program uzpůsoben šolkám a školám a odpoledne byl nabídnut široké veřejnosti. Následující text se věnuje dopolední části určené mladším žákům základních škol a dětem škol mateřských. Osu programu tvořili pracovníci muzea převlečení do tematických kostýmů, kteří měli dvě stanoviště uprostřed sálu, kde se rozkládala napodobenina vrbového stromu. Další stanoviště, na kterých děti plnily úkoly, měli muzejní pracovníci rozmístěny v prostorách muzea.

Třída se účastní programu jako celek. Hned v předsálí se dětí ujímá Anička (postava vesnické dívky; **stanoviště č. 1**) a uvádí je do tématu nejprve otázkami.

Využívá při tom techniku kladení otázek.⁶ Pro mateřské školy má Anička připraveny jednoduché otázky: poznávání vrby mezi obrázky jiných stromů, co ví děti o vrbě, kde vrba roste, kdo na ní sedává a co tam dělá. Pro žáky základních škol má Anička připraveny náročnější otázky a úkoly: poznávání vrbové kůry, listů, k čemu se vrbová kůra používá (hojí rány, snižuje horečku, zmírňuje bolest...).

Texty postav jsou vytvořeny pracovníky muzea, nebo přejaty z internetu či literatury.

Anička – text:

„Vrby stojí nejčastěji u vody, jejíž proud odnášel Moranu, symbol zimy, aby mohlo nastoupit jaro a dát nový život. Také u nás ve vsi u potoka vyrostla vrba, která ukrývá tajemství. Toto tajemství vás může dovést k pokladu, ale musíte zlomit zlé kouzlo Morany. To se vám podaří pouze, když budete mít upletenou pomlázku s pentličkami, malou Moranu, píšťalku a budete znát říkadlo - poskládáte obrázek z dílků, které dostanete od vodníka, chasníka Míry a děvčat za zhotovenou malou Moranu. Tak vám přeju, ať se vám všechny úkoly podaří vyplnit a nakonec cestu k pokladu objevíte.“

Anička pustí děti do sálu, kde už na ně u „vrby“ čeká vodník (**stanoviště č. 2**). Ten má přichystané obrázky korespondující s dějem určité říkanky (Stojí vrba košatá, Stojí vrba u potoka, Otloukej se, píšťaličko vrbová) a děti podle nich musí uhodnout, o jakou říkanku či básničku se jedná. Za každou správně uhodnutou, dostanou pentličku. Na závěr jednu z básniček vyberou a společně odříkají nebo zazpívají. Poté dostanou první díl mozaiky.

Vodník děti rozdělí na chlapce a dívky. Chlapce pošle za chasníkem Mírou (**stanoviště č. 3**) a jeho pomocníky, kteří pletou pomlázky a vyrábějí píšťalky. Děvčata zamíří ke stanovišti, kde budou vyrábět malé Moranky (**stanoviště č. 4**).

⁶ MAŇÁK, Josef; ŠVEC, Vlastimil: *Výukové metody*. Brno, 2003. S. 71.

Na stanovišti u pomlázek se děti doví o tradici pomlázky, obsah i délka textu se uzpůsobuje věku dětí:

„Na květnou neděli, týden před velikonoční nedělí, v den, kdy se světí vrbové proutky v kostele, vyrážela chasa i jednotliví mládenci k říčním tokům a potokům nařezat vrbové proutky. Z nich pak splétali pomlázky a obcházeli s nimi dívky, o které měli zájem. Šlehání zelenými proutky bylo spojené s představou přenášení síly probouzející se přírody na člověka, jeho krásu a zdraví. Kdysi se věřilo, že pomlázka od prvního koledníka přináší do domu štěstí. Hospodyně proto zvlášť štědře obdarovala chlapce, který jako první přišel do stavení. S jeho žilou obcházela chlív a šlehala s ní všechny krávy, aby byly zdravé a dávaly bohatě mléka po celý rok.“

Během vyprávění chasník Míra a jeho pomocníci pletou pomlázky. Poté nechají chlapce zkusit si uplést pomlázku a popíší jim, jaké proutky jsou na to potřeba, že musí být pružné, aby se při pletení nelámaly, kolik jich musí být, čím je řezat apod. Starší chlapci si můžou zkusit vyrobit vrbovou píšťalku.

„Otloukej se píšťaličko... opakovaly děti na jaře, když násadou nožíku bušily do nalitého proutku. Udělat píšťalku není úplně jednoduché, ale dá se to zvládnout. Zábava to byla tak rozšířená, že se dostala do pověstí, bájí, Ladových obrázků i mnoha básniček. V pověstech se píšťalka stala zvláštním symbolem. Zatímco vrba trpělivě naslouchá a skrývá svěřená tajemství, stačí, aby si kdejaký pasáček udělal z jejího prutu píšťalku, a ta zas všechno vyzvoní. V satirické básni Karla Havlíčka Borovského dokonce stačí, aby si muzikant uřízl z vrby k base kolíček, a už všichni vědí, že král Lávra má oslí uši.“⁷

Na závěr dostanou děti další dílek mozaiky a jednu pomlázku, na kterou si připevní pentličky od vodníka.

Mezitím děvčata na dalším stanovišti č. 4 vyrábí Moranky. Dívky v krojích nejprve poví něco o zvycích „vynášení Morany“ a potom pomáhají děvčatům s výrobou.

Text je opět uzpůsoben věku dětí:

„Vynášení smrti a vítání jara je západoslovanský lidový zvyk, pocházející z předkřesťanské éry. Jeho ústředním prvkem je slaměná figura na dřevěné tyči oblečená v ženských šatech, známá pod četnými jmény jako například Morana, Morena,

⁷ <http://www.vlasta.cz/clanky/specialy/hody-hody-doprovody/2013/4/1/velikonocni-tyden-vrbove-prouti-neni-jenom-na-pomlazku/>

*Mařena, Smrt, Smrtnica, kterou dívky vynášely za zpěvu písní ven z vesnice. Poté byla zapálena a vhozena do potoka, nebo zakopána. Rituál se koná většinou na smrtnou neděli.*⁸

Základ na Moranky jsme si připravili předem, vzhledem k počtu přihlášených dětí, bychom je nestíhali vyrábět celé. Na dřevěné špejli byla napíchnutá polystyrenová hlavička, obalená bílým plátnem, tělo jsme vytvořili ze slámy – došku, který se používá při tradiční výrobě dřívější střešní krytiny. Děti si vyberou dopředu nastříhané kousky látek na šaty a šátek a Moranku si oblečou a namalují jí obličej.

Když mají všechny dívky svoji Moranku, dostanou další díl mozaiky a můžou si společně s chlapci obejít předvádějí. Zdá se, že i předvádějí pochopili naši snahu ukázat dětem tradiční řemesla a sami se začali zapojovat do našich aktivit. Pan Libor Jurčík – řezbář, který vyrábí hrkače, klepače a jiné předměty, s nimiž dodnes obchází na velikonoce chlapci vesnice, udělal několik hraček, se kterými si dříve děti hrávaly. Zapůjčil našim dětem dřevěné káče, které mohly děti roztočit, a komu se točila nejdéle, ten dostal dřevěnou hračku. Stejně tak nechávaly malérečky vyzkoušet si děti zdobení kraslic. Společně se včelaři tvořily děti výrobky ze včelího vosku, modelovaly vizovické pečivo, zkrátka každý z předvádějících se je snažil nějak zaujmout.

⁸ TŘEŠTÍK, Dušan: *Češi a dějiny v postmoderním očistci*. Lidové noviny, 2005. S. 1.

Když si děti obejdou předvádějící, pokračují směrem ven ze sálu, kde už na ně čeká „oživlá Morana“ (**stanoviště č. 5**). Děti mohou zlomit její moc, pokud splnily úkoly na předešlých stanovištích, tedy pokud budou mít pomlázku s pentličkami, malou Moranku, všechny díly mozaiky, které seskládají a vytvoří obrázek (MŠ), nebo seskládají a přečtou říkadlo (ZŠ). Morana je vyzkouší, jak dávaly pozor u jednotlivých stanovišť, co si zapamatovaly, co je zaujalo apod. Těmito otázkami zároveň získáváme zpětnou vazbu od dětí. Po zlomení moci zlé Morany dostanou děti návod na cestu do výstavního sálu v přízemí, kde je čeká odměna v podobě zdobení perníčků.

Ke stanovišti s perníčky (**stanoviště č. 6**) prochází výstavními sály, kde jsou vystaveny v úvodu zmíněné kraslice. Tady děti můžou srovnávat, jaké techniky zdobení viděly u předvádějících, nebo které si samy vyzkoušely. Na posledním stanovišti je čekají dvě hospodyňky v kostýmech. Přivítají děti a pochválí je, že dobře splnily úkoly a našly cestu až k nim.

„Milé děti, našly jste k nám cestu, to znamená, že jste byly šikovné a statečné při plnění úkolů. Nyní se dostaneme k velikonočnímu vajíčku. Ještě před tím si však dobře prohlédněte pokrmy, které jsme připravily v naší velikonoční kuchyni.“

Hospodyňky dále vypráví dětem o velikonočních pokrmech, text uzpůsobují věku dětí.

Velikonoční beránek – je to druh sladkého pečeného pokrmu, ve tvaru ležícího beránka, který se připravuje na Bílou sobotu. Je tvořen sladkým těstem, do kterého se přidávají rozinky. Někdy je beránek polit čokoládovou polevou. Tradiční ovšem je bílá poleva z vyšlehaných bílků s cukrem. Beránek má symbolický význam, v Bibli byl uveden jako obřadní pokrm před odchodem Židů z Egypta. Jiný, křesťanský význam má beránek, jako oběť Ježíše Krista, která se právě o Velikonocích slaví.

Mazanec je bochánek ze sladkého kynutého těsta, které se používá i na vánočku, patří mezi nejstarší druhy českého obřadního pečiva. Pečení probíhalo na Bílou sobotu. V závislosti na tom, komu byl mazanec určen, se lišilo jeho složení. Pro čeledíny se dělal mazanec z obyčejného kynutého těsta, naproti tomu pro návštěvy bylo těsto obohaceno rozinkami a mandlemi. Nejstarší české kuchařské předpisy na mazance pocházejí z 15. a počátku 16. století. Do těsta se tehdy nedával cukr, neboť nebyl ještě příliš známý a byl drahý, pouze se dávala sladká smetana.

Velikonoční Jidáše – kynuté, lehce sladké „provázky“, svinuté do podoby smyček, uzlíků a jiných tvarů, které mají symbolicky připomínat provaz, na němž se oběsil zrádce Jidáš. Proto se také pekly v den památky Jidášovy zrady – na Zelený čtvrtek. Pokud se jedly potřené medem, měly zajistit zdraví.

A nakonec tady máme velikonoční vajíčka: pravděpodobně jako první zavedli zvyk darování vajec v období svátků rovnodennosti Egypťané. Nejstarší nalezená kraslice je prý stará 2 300 let.

Legenda o darování vajec:

„Při svém putování po světě jednou přišel Ježíš se svatým Petrem do statku, kde poprosili hospodyni o kousek chleba. Nešťastná hospodyně však neměla ani skývu, ale chtěla pocestné pohostit. V tom uslyšela kdákání slepice, tak seběhla do kurníku a našla zde vejce. Upekla ho v teplém popelu a nakrmila jím pocestné. Když odešli, chtěla smést ze stolu skořápky, ale spatřila, že byly zlaté! Každému pocestnému pak dávala vejce, ale žádná skořápka se už ve zlato neproměnila. Časem začala vejce rozdávat na výroční den návštěvy oněch dvou pocestných.“⁹

Za typické barvy na barvení kraslic se považují červená, žlutá, zelená, červenohnědá, hnědá a černá, protože se daly získat z přírodních zdrojů. Koncem 19. století byly přírodní barviva nahrazeny chemickými.

„Vejce je symbolem nového života. A protože lidský život je tím největším pokladem, můžete si jeho velikonoční symbol z perníku nazdobit a odnést.“

⁹ http://hrotovice.unas.cz/zpravodaj/2007_1.htm (ke dni 4. 3. 2014)

Hospodyňky pomáhají dětem nazdobit perníčky a tímto pro děti končí jejich návštěva v muzeu.

4 POUŽITÉ METODY

Při přípravě tohoto doprovodného programu jsme se snažili držet Komenského Zlatým pravidlem pro učitele: „Proto budiž učitelům zlatým pravidlem, aby všechno bylo předváděno všem smyslům, kolika možno. Totiž věci viditelné zraku, slyšitelné sluchu, vonné čichu, chutnatelné chuti a hmatatelné hmatu; a může-li něco být vnímáno najednou více smysly, budiž to předváděno více smyslům.“¹⁰ Tudíž jsme se snažili, aby děti měly možnost zapojit všechny smysly.

Použili jsme tyto výukové metody:

Stanoviště č. 1:

Slovní – vysvětlování: „Metodu vysvětlování charakterizuje logický a systematický postup při zprostředkování učiva žákům, který respektuje jejich věkové zvláštnosti a

¹⁰ MAŇÁK, Josef; ŠVEC, Vlastimil: *Výukové metody*. Brno, 2003. S. 76.

vychází z aktuálního stavu jejich vědomostí a dovedností.“¹¹ Tuto metodu použila postava Aničky při zprostředkování vědomostí o vrbě; aby děti vtáhla do děje, vyprávěla jim také příběh o vrbovém proutku: „Vyprávění patří k výukovým metodám, které nachází v edukačním procesu funkční uplatnění. Souvisí s potřebou člověka vyjadřovat své zážitky, zkušenosti a poznatky epickou formou, která umožňuje vypravěči projevit své pocity, fantazii, postoje a stanoviska, dokreslující sdělované informace, které tím dostávají ráz autenticity i dramatického napětí.“¹²

Mimo obě výše uvedené metody byla použita také metoda dialogická – rozhovor, během něhož zjišťovala, co sami děti už o vrbě a vrbovém proutku vědí. Poslední metodou bylo názorně demonstrační pozorování obrázků s různými dřevinami, mezi nimiž měly děti rozpoznat právě vrbu.

Stanoviště č. 2:

Také zde byly použity metody výše popsané monologické – vysvětlování a vyprávění, a také metoda dialogická – rozhovor s dětmi. Vodník pracoval s obrázky říkadel, tedy také pracoval metodou názorně demonstrační. Navíc ještě dětem přednášel říkadla a předzpíval píseň, jednalo se tedy o metodu hudebně dramatickou – přednes.

Stanoviště č. 3:

Na stanovišti č. 3 pracovali lektori s metodami slovními monologickými, kdy popisovali pletení pomlázky a postup výroby vrbové píšalky a provedli výklad o jejich významu. Pokládali dětem/žákům také otázky, tedy jednalo se také o metodu dialogickou, metodu dotazování. Zásadní význam však měla metoda názorně demonstrační, při níž pracovníci přímo předváděli obě popisované činnosti: „Metody předvádění zprostředkovávají žáku prostřednictvím smyslových receptorů vjemy a prožitky, které se stávají stavebním materiálem pro následné psychické úkony a procesy.“¹³

¹¹ MAŇÁK, Josef; ŠVEC, Vlastimil: *Výukové metody*. Brno, 2003. S. 57.

¹² Tamtéž: s. 54.

¹³ Tamtéž: S. 78.

Stanoviště č. 4:

Během výroby Moranek lektorky vyprávěly o tradičním zvyku vynášení Morany a jejím významu, současně se dotazovaly dětí na jejich předchozí vědomosti o daném tématu – pracovaly tedy metodou dialogickou (rozhovor) i monologickou (popis, výklad). Stěžejní však byla metoda praktická (přímé vyrábění Moranek), tedy metoda grafických a výtvarných činností.

Stanoviště č. 5:

Oživlá Morana pokládala dětem otázky směřující k tomu, co se na programu dověděly. Jednalo se o metodu slovní dialogickou – rozhovor.

Stanoviště č. 6:

U hospodyněk bylo edukačních cílů dosaženo jednak praktickou metodou přímého nácviku pohybových a pracovních dovedností (zdobení perníčků). Během toho byly výkladem a popisem (metody slovní monologické) děti seznámeny s tradičními velikonočními pokrmy.

5 EVALUACE

Evaluace našeho programu probíhala v několika rovinách: Jednak jsme mohli pozorovat zaujetí a pozornost během samotného programu. Dalším ukazatelem úspěšnosti stanoveného programu byly výrobky dětí, jejichž posouzením jsme mohli říct, zda byly vyráběné se snahou a zaujetím či nikoliv (odbyté, nedokončené).

Na další úrovni jsme především kognitivní cíle evaluovali na 5. stanovišti, kdy oživlá Morana kladla dětem otázky týkající se vědomostí, které získaly během programu. Na základě jejich reakcí bylo možné odhadnout dopad programu a naplnění stanovených cílů. Pro starší děti byl navíc vytvořen krátký pracovní lístek, kde mohly vyplňovat tajenku ze získaných informací v průběhu programu. Jejich úspěšnost značila také naplnění kognitivních cílů.

Poslední úrovní evaluace, na níž jsme zjišťovali především postojové spektrum, byly anketní lístky pro pedagogy, kteří mohli přímou odpovědí na otázky vyjádřit míru spokojenosti s akcí a jejich postoj k její organizaci. Zjištěné výsledky uvádím v příloze.

6 ZÁVĚR

Doprovodný program „Velikonoční předváděcí akce“ je velmi oblíbený. Každý rok se na něj přihlásí několik škol i školek. Mezi stálé návštěvníky patří tělesně i mentálně postižení, kteří svým nadšením z našich aktivit zase obohacují nás, pracovníky muzea. Příprava tohoto projektu je velmi náročná, vždy musíme analyzovat edukační situaci: „Učitel musí zvážit celou řadu parametrů a ukazatelů. Ještě obtížnější než rozhodování je ovšem realizace některých vybraných metod, protože často vyžaduje změnu prostorových dispozic, časových nároků i zajištění rozmanitých pomůcek a někdy i pomocníků.“¹⁴

Jako pozitivum hodnotíme, že děti, které byly na dopoledním programu se školou, přicházely odpoledne znovu ať již samy nebo v doprovodu rodičů. Ačkoliv byl program zacílen na menší děti, příjemně nás překvapilo, že i žáci druhého stupně základních škol se nadšeně zapojili do všech aktivit.

Vzhledem k dosavadnímu úspěchu akce bychom rádi doprovodný program v budoucnu obohatili například zapojením dětských folklorních souborů. Uvažujeme rovněž o zapojení většího počtu předvádějících, což si však v současné době nemůžeme z důvodu nedostatku finančních prostředků dovolit. Díky nadšení, s jakým všichni přistupují k této akci, ať už je to příprava kostýmů, rekvizit a pomůcek i samotných dárků pro děti, se daří uskutečnit program, na který se těší děti i dospělí.

¹⁴ MAŇÁK, Josef; ŠVEC, Vlastimil: *Výukové metody*. Brno, 2003. S. 51.

PŘÍLOHY

Vážení návštěvníci,

děkujeme Vám za Váš zájem o náš pořad "Velikonoce se blíží..."

Protože zpětná vazba je pro nás důležitá, prosíme Vás o zodpovězení několika otázek níže.

Vyplněný lístek prosím odevzdejte na pokladně v přízemí.

Akce jsem se zúčastnil/a jako:

(vyberte prosím jednu možnost)

- jednotlivec do 18 let
- člen rodiny do 18 let
- jednotlivec nad 18 let
- člen rodiny nad 18 let
- člen školní skupiny (dítě/žák)
- člen jiné skupiny než školní nebo rodiny do 18 let
- pedagog doprovázející školní skupinu
- člen jiné skupiny než školní nebo rodiny nad 18 let

O akci jsem se dozvěděl/a:

(můžete vybrat i více možností)

- z doslechu/doporučení
- z e-mailu (školám)
- zúčastnil/a jsem se akce již v minulosti
- z plakátu na veřejném prostranství
- z novin a jiných periodických tisků
- odjinud: _____
- z webu nebo facebookové stránky muzea

Akci hodnotím jako:

	6	5	4	3	2	1	
Zajímavou							Nudnou
Poučnou							Nic nového
Organizačně dobře zvládnutou							Chaotickou
Obsah akce převyšuje vstupné							Vstupné se nevyplatí
Časově vyváženou (akorát)							Příliš krátkou/dlouhou
Smysluplnou							Zbytečnou

Pokud akce ve Vašem hodnocení získala celkem méně než 15 bodů, co nám doporučujete zlepšit?

Mám zájem být informován/a o dalším ročníku této akce či podobných akcích pořádaných v Masarykově muzeu v Hodoníně:

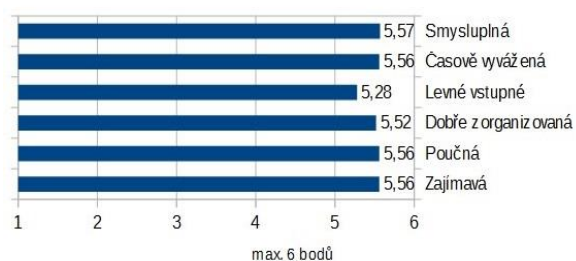
(vyberte jednu z možností)

- ne
- ano, telefonicky: _____
- ano, e-mailem: _____
- ano, poštou: _____

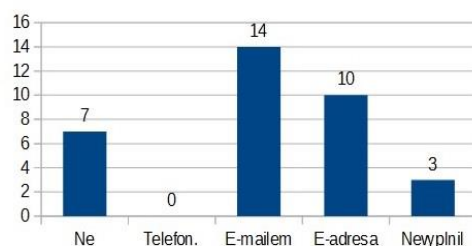
Děkujeme!

Jak akci návštěvníci průměrně hodnotili?							Chtějí být příště informováni?				
Zajímavá	Poučná	Dobře zorganizovaná	Levné vstupné	Časově vyvážená	Smysluplná	Nevyplnil	Ne	Telefon.	E-mailem	E-adresa	Nevyplnil
6	6	6	6	6	6		3		1	1	
5,24	5,24	5,06	5,12	5,24	5,29	1	2		12	9	3
6	6	6	6	6	6				1		
5	5	5	4	5	5		2				
5,56	5,56	5,52	5,28	5,56	5,57	1	7	0	14	10	3

Jak akci návštěvníci průměrně hodnotili?
(celkem)

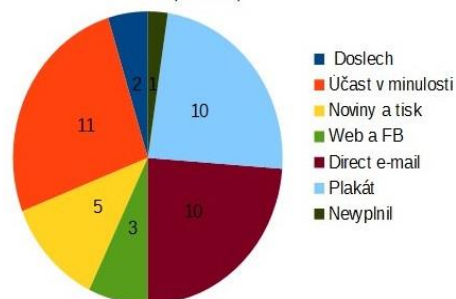
Chtějí být příště informováni?
(celkem)

Jak se o akci dozvěděli?								
	Návštěvník	Doslech	Účast v minulosti	Noviny a tisk	Web a FB	Direct e-mail	Plakát	Nevyplnil
jednotlivec do 18 let								
jednotlivec nad 18 let	4		3	3	1			
člen školní skupiny (dítě/žák)								
pedagog doprovázející školní skupinu	18	2	7	2	2	10	9	
člen rodiny do 18 let								
člen rodiny nad 18 let	1		1					
člen jiné skupiny do 18 let								
člen jiné skupiny nad 18 let								
nevyplnil	2						1	1
CELKEM	25	2	11	5	3	10	10	1

Jak se o akci dozvěděli?
(celkem)

JINÉ ODKAZY

<http://www.masaryk.info/masarykovo-muzeum-hodonin/7/>

<http://www.masaryk.info/akce/207/>

<http://www.vlasta.cz/clanky/specialy/hody-hody-doprovody/2013/4/1/velikonocni-tyden-vrbove-prouti-neni-jenom-na-pomlazku/>

http://hrotovice.unas.cz/zpravodaj/2007_1.htm

LITERATURA

HAVLÍKOVÁ, Lenka: *Výstava umělecká, průmyslová a národopisná v Hodoníně r. 1892*. Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita, 2008.

JAGOŠOVÁ, Lucie; JŮVA, Vladimír; MRÁZOVÁ, Lenka: *Muzejní pedagogika – Metodologické a didaktické aspekty muzejní edukace*. Paido, Brno 2010. ISBN 978-80-7315-207-9.

JŮVA, Vladimír: *Dětské muzeum – edukační fenomén pro 21. století*. Paido, Brno 2004. ISBN 80-7315-090-5.

MAŇÁK, Josef; ŠVEC, Vlastimil: *Výukové metody*. Paido, Brno, 2003. ISBN 80-7315-039-5.

POLÁŠKOVÁ, Světlana: *Z historie Masarykova muzea v Hodoníně*. Muzejní občasník Masarykova muzea v Hodoníně, 2003.

TŘEŠTÍK, Dušan: *Češi a dějiny v postmoderním očistci*. Lidové noviny, 2005.